

KRAJKOVÉ MAKRAMÉ

Iva Prošková

výtvarný
kurz

GRADA®

KRAJKOVÉ MAKRAMÉ

Iva Prošková

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.
Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

KRAJKOVÉ MAKRAMÉ

Iva Prošková

Vydala Grada Publishing, a.s.,
U Průhonu 22, Praha 7
info@grada.cz, www.grada.cz,
tel.: +420 234 264 401
jako svou 9721. publikaci

Texty Iva Prošková

Fotografie: Jan Prošek, Iva Prošková, Barbora Prošková (Náramky),
Věra Holomečková (Prostírání)

Fotografie na obálce: Jan Prošek

Grafická úprava a sazba: Monika Davidová

Odpovědná redaktorka: Jana Minářová

Počet stran 112

Vytiskla tiskárna TNM PRINT s.r.o., Nové Město

© Grada Publishing, a.s., 2024

Cover Design © Monika Davidová, 2024

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto za ně nelze převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

ISBN 978-80-271-7509-3 (ePub)

ISBN 978-80-271-7508-6 (pdf)

ISBN 978-80-271-3738-1 (print)

OBSAH

Uzlíčková krajka – krajkové makramé – drhaná krajka	7
Materiál a pomůcky	8
Začínání	10
Zakončování	11
Druhy uzlů	12
Krajka paličkovaná a drhaná	20
Souhry materiálů	26
Vzory a vzorníky	33
Náramky	57
Náhrdelníky, límečky, kravaty	63
Šály	83
Pásy	91
Kabelky a tašky	97
Bytové doplňky	105
Prostírání – dva způsoby úpravy konců	112

Uzličková krajka - krajkové makramé - drhaná krajka

Krajka je v podstatě transparentní textilie založená většinou na pravidelném křížení přízí a vzniklých otvorech seřazených do řad. Podobný princip se uplatňuje i u krajového makramé, které je vzdušné a lehké. Pokud se použijí barevné či batikované nitě, výsledné dílo se tím osvěží a ponechané trásně a volné nitě zase dodají výrobkům přirozenost.

Pomocí jednoduchých uzlů lze vytvářet i složitější krajkové vzory pro oděvní i bytové doplňky. Několik uvedených vzorů dokonce z paličkové krajky přímo vychází. Tyto jemné krajkové vzory jsou většinou vázané v úzkých pruzích a hodí se na drobné doplňky, jako jsou límečky nebo náhrdelníky.

V úvodní části knihy kromě zmínění nezbytných pomůcek a druhů vázacích přízí popisujeme základní prvky – uzly. Z nich vytvořené vzorníky a vlastně všechny výrobky popsané v této publikaci jsou zhotovené pouze z kombinací několika málo uzlíků, které jsou spolu s mnohými dalšími popsané i v naší první knize Makramé, drhání a Margaretina krajka. Pro zhotovení výrobků uvedených v této publikaci vystačíte pouze s uzly obyčejnými, kroužkovacími, frivolitkovými, žebrovými, perličkovými, provlékanými a řetízkem.

Krajkové vzorníky uvedené v následující části knihy jsou zajímavé a krásné už jen samy o sobě. Lze je ale také využít jako náramky, nebo doplňky k ozdobení kabelek, šatů, vestiček a jiných oděvních doplňků. Jsou to proto zpočátku hlavně tyto vzorníky, kterými je dobré začít a naučit se střídat různé vzory.

Po osvojení si vázání základních uzlů a jejich kombinací a vytvoření několika vzorníků se můžete pustit do jednotlivých projektů představených v třetí části knihy. Projekty jsou tematicky rozdělené do šesti kapitol, v nichž naleznete postupy na náramky, náhrdelníky, límce, kravaty, motýlky, šály, pásky, kabely a bytové doplňky.

MATERIÁL A POMŮCKY

Pro vázání vzorníků je použitý hlazený len 105 × 6. Je pevný a hladký. Lze však použít i jiné nitě, tenké nebo silné, ale hlavně pevné. Lépe se pracuje s těmi hladkými. Na oděvní doplňky je nejvhodnější vlna nebo bavlna, kabely pak budou ze lnu, ale lze použít i další materiály, například viskózu apod.

Spotřeba nití je přibližně čtyřnásobná vzhledem k délce plánované práce.

U žebrových uzlů je to pak i pětínásobek. Délku nití si lze také vyzkoušet na vzorku. Každý materiál se chová trochu jinak, a tak pomůže udrhání malého vzorku s následným výpočtem délky nitě.

Pokud uštířená délka příze pro dokončení práce nestačí, není to žádný problém.

Při napojování nití během práce se do žebrového uzlu vloží současně stará i nová nit a po několika provázáních se pracuje již jen s novou. Po dokončení práce se oba konce jen uštíhnou. Horší je to u jiných vzorů, zejména řídkých. Zde je nejlepší začít novou nit v okrajích. Není-li to možné, pak další postup záleží na vzoru – někdy lze navazující uzlík skrýt v následujícím uzlíku, jindy je nutné nitě sešít tenkou stejnobarevnou nití.

Pro velké práce se musí uštíhnout velmi dlouhá nit, ale s dlouhými konci se nepracuje dobře, proto se smotávají do smotků. Smotek se připraví namotáním přes palec a malíček do osmiček. Začne se navíjet od horní části příze, koncem nitě se pak smyčka převáže v místě křížení a při práci se ze středu postupně odvíjí.

K práci je vhodná plocha, do které se dají zapíchnout špendlíky. Postačí deska z polystyrénu, silná alespoň 5 cm, o rozměrech asi 40 × 50 cm. Výborně se pracuje na podušce, neboli herduli na paličkování. Je to válec na stojánku, naplněný pilinami nebo senem. Dále jsou zapotřebí špendlíky obyčejné i větší sedlářské. Nůžky a někdy i háček. Pracovat se však dá také bez špendlíků a bez jakékoli plochy či herdule. Postačí upevněný klacík nebo tyč. Uzlíky se pak váží na tuto tyč a pracuje se ve volném prostoru.

ZAČÍNÁNÍ

Pro práci s nitěmi všeobecně je vždy velmi důležité pečlivé začínání a zakončování. Začínání bývá jednodušší, ale již při něm je často nutné myslet na to, jak se práce zakončí. Například u náramků by oba konce měly být stejné apod.

Začínání není složité, většinou se pouze navěsí nit v polovině na špendlík, takže vzniknou dva konce. Pro pevnější začátek u širších ploch je dobré začít řadou žebrového uzlu horizontálního.

